

Obsah

Předmluva	9
Úvod	11
1. Některé obecné údaje o nádorovém onemocnění a jeho léčbě	13
1.1 Základní údaje o nádorovém onemocnění	13
1.1.1 Několik epidemiologických údajů	14
1.1.2 Definice nádorového bujení a jeho základní charakteristika	15
1.1.3 Pojem klinické onkologie	15
1.2 Stručný přehled klasické léčby	16
1.2.1 Léčba chirurgická	16
1.2.1.1 Zásady onkochirurgické léčby	16
1.2.1.2 Kryochirurgie	17
1.2.1.2 Kryochirurgie	17
1.2.2.2 Zdroje ionizujícího záření	18
1.2.2.2 Zdroje ionizujícího záření	18
1.2.2.3 Principy využití radioterapie v klinické praxi	19
1.2.3 Protinádorová chemoterapie	20
1.2.3.1 Zásady protinádorové chemoterapie a rozdělení cytostatik	20
1.2.3.2 Léčba hormonální	22
1.3 Nádory, imunita a perspektivy imunoterapie	23
1.3.1 Nádory a imunita	23
1.3.2 Imunoterapie zhoubných nádorů	26
1.4 Podpůrná a symptomatická léčba	27
1.4.1 Nežádoucí účinky protinádorové léčby a jejich terapeutické zvládnutí	27
1.4.1.1 Léčba nežádoucích účinků po radioterapii	27
1.4.1.2 Léčba nežádoucích účinků po chemoterapii	29
1.4.2 Pomocná léčba, směřující ke zlepšení kvality přežití nemocných	31
1.4.2.1 Ovlivnění bolesti	32
1.4.2.2 Léčba vitamíny	35
1.4.2.3 Vliv potravy	36
2. Psychické stavy nemocných s nádorovou chorobou	38
2.1 Premorbidní osobnost nemocného	38
2.2 Psychické reakce na nemoc	42
2.2.1 Bezpříznakové období	44
2.2.2 Období prvních příznaků	44
2.2.3 Období rozvinutých příznaků	45
2.2.4 Období léčby	49
2.2.5 Období zlepšení nebo remise choroby	50

2.3 Podávání informací pacientům	50
2.3.1 Právní předpisy	51
2.3.2 Způsob přijetí informace nemocným	52
2.4 Poskytování informací příbuzným	55
2.4.1 Způsob přijetí informace o nemocném jeho rodinným příslušníkem	56
2.4.2 Několik kazuistik obtížně řešitelných případů	59
3. Možnosti a cíle psychoterapie u nemocných se zhoubnými nádory	62
3.1 Obecné zásady psychoterapie	62
3.1.1 Pojem psychoterapie	63
3.1.2 Společné znaky psychoterapie	63
3.1.3 Cíle psychoterapie	64
3.2 Cíle psychoterapie u onkologických nemocných	65
3.2.1 Symptomatické pojetí	66
3.2.1.1 Vypořádání se s faktem choroby	66
3.2.1.2 Zvládnutí potíží ze somatické léčby	71
3.2.1.3 Zvládnutí bolesti	76
3.2.1.4 Pomoc při návratu do rodiny a společnosti	77
3.2.1.5 Osobnostně zaměřené pojetí	79
3.2.2 Kauzální pojetí	82
3.3 Některé obecné faktory v psychoterapii	84
3.3.1 Terapeutický vztah	85
3.3.2 Neverbální komunikace	90
3.3.3 Iatrogenie a zdravotnická laborogenie	94
4. Metody psychoterapie v onkologii	98
4.1 Racionální a kognitivní psychoterapie	98
4.1.1 Racionální psychoterapie	98
4.1.1.1 Klarifikace a explikace v průběhu běžného jednání s nemocným	99
4.1.1.2 Sovětské pojetí racionální terapie	100
4.1.2 Kognitivní psychoterapie	101
4.1.2.1 Vnější vlivy vyvolávající smutek	102
4.1.2.2 Typy vadného myšlení	103
4.2 Empatická psychoterapie	106
4.2.1 Základní pojmy	107
4.2.2 Význam empatie v psychoterapii	107
4.2.3 Užití empatie v onkologii	110
4.3 Náhledová psychoterapie	110
4.3.1 Co je to náhled	111
4.3.2 Hodnoty	111
4.3.3 Náhled u onkologických nemocných	112
4.3.4 Hierarchie hodnot pro onkologického nemocného	116
4.4 Sugestivní psychoterapie	118
4.4.1 Bdělé sugesce a autosugesce	119
4.4.2 Hypnóza a autohypnóza	121
4.4.2.1 Definice hypnózy a její stadia a typy	121
4.4.2.2 Kretschmerův aktivně hypnotický trénink	122
4.4.2.3 Hypnabilita a typy hypnózy	123
4.4.2.4 Hypnotické jevy	125

4.4.3	Využití hypnózy v onkologii	126
4.4.3.1	Způsob navozování hypnózy	127
4.4.3.2	Kazuistiky hypnotizovaných nemocných	129
4.4.4	Zvláštní techniky hypnózy	132
4.5	Relaxační a imaginační techniky	134
4.5.1	Progresivní relaxace podle Jacobsona	135
4.5.2	Autogenní trénink	136
4.5.2.1	Nížejší stupeň autogenního tréninku	137
4.5.2.2	Využití nižšího stupně autogenního tréninku v onkologii	139
4.5.2.3	Vyšší stupeň autogenního tréninku a jeho využití v onkologii	142
4.5.3	Relaxačně aktivační metoda podle Machače	143
4.5.4	Jóganidra	145
4.5.5	Meditace	147
4.5.5.1	Meditace v józe	148
4.5.5.2	Satipatthána	150
4.5.5.3	Zen buddhismus	151
4.5.5.4	Technika relaxace s vizualizací	153
4.5.5.5	Meditace na „správné uvědomění“	153
4.5.5.6	Intenzivní meditace	154
4.6	Tréninková psychoterapie	157
4.6.1	Nácvik funkcí	157
4.6.2	Kontrola zpětnou vazbou	158
4.6.3	Systematická desenzibilizace	159
4.6.4	Odnaučování	160
4.6.5	Nápodoba	161
4.6.6	Nácvik sebeprosazení	162
4.7	Skupinová psychoterapie	163
4.7.1	Skupinová sezení v onkologii	163
4.7.2	Rehabilitační kroužky a pacientské kluby	164
4.8	Jóga	166
4.8.1	Hathajóga	166
4.8.2	Jógická stezka	167
4.8.3	Aplikace jógy u onkologických nemocných	169
5	Sociální problematika onkologicky nemocných	174
5.1	Podávání informací na pracoviště a úředním orgánům	174
5.2	Pacientův návrat do rodiny a zaměstnání	178
5.3	Dlouhodobě ležící nemocní a společnost	179
5.3.1	Psychická a somatická péče	180
5.3.2	Thanatologie a etická otázka euthanázie	182
5.3.3	Intrapsychické fenomény na okraji smrti	185
6	Onkologický terapeutický tým a jeho problematika	187
	Závěr	191
	Literatura	192
	Rejstřík	202